

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет іноземних мов
Науково-дослідна Лабораторія лінгвокультурології
та зіставної лінгвістики
Житомирський державний університет імені Івана Франка
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»
Національний авіаційний університет
Уманський національний університет садівництва
Хмельницький національний університет
Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка
Черкаський державний технологічний університет

МОВА ЯК ЕВРИСТИЧНЕ ЗНАРЯДДЯ РЕКОНСТРУКЦІЇ І КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЇ СВІТУ НА ТЛІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ ДІАЛОГУ КУЛЬТУР

Матеріали
І Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції
(м. Умань, 18 квітня 2024 року)

Умань
2024

THE MANIFESTATION OF GENERAL AMERICAN IN THE FILM “THE SOCIAL NETWORK”
Дар’я Олійник
МОДЕЛІ ФРАЗЕОЛОГІЧНОЇ ДЕРИВАЦІЇ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ 61
Леся Павлишина
АНГЛОМОВНИЙ ДИГІТАЛЬНИЙ ДИСКУРС СЕРЕД ІНШИХ ДИСКУРСІВ 65
Алла Паладьєва
КОМПОНЕНТНИЙ АНАЛІЗ ЗНАЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОГО ДІЄСЛОВА “TO NEGOTIATE” 68
Ольга Паращук
КОНЦЕПТ FLOWER У ЛІНГВІСТИЧНОМУ ТА КУЛЬТУРНОМУ ВИМІРАХ 70
Сніжанна Рекун
ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ, ЩО РЕПРЕЗЕНТУЮТЬ КАТЕГОРІЮ ЧАСУ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ 73
Марина Саміленко
ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕРНЕТ-БЛОГУ ЯК МОВЛЕННЄВО-КОМУНІКАТИВНОГО ЖАНРУ 75
Anastasiia Storchak
TERMS AS LEXICAL UNITS IN ENGLISH-LANGUAGE DISCOURSE 77
Софія Стружко
ВПЛИВ ПАНДЕМІЇ COVID-19 НА ЛІНГВІСТИЧНИЙ ЛАНДШАФТ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: ДИНАМІКА ТА ОСОБЛИВОСТІ НЕОЛОГІЗМІВ 79
Микита Струков
АНГЛІЙСЬКА ЮРИДИЧНА ТЕРМІНОЛОГІЯ КРІЗЬ ПРИЗМУ ЛІНГВІСТИКИ 81
Ірина Таран
ВЖИВАННЯ МОВНИХ КЛІШЕ ТА ШТАМПІВ В АНГЛОМОВНОМУ МЕДІЙНОМУ ІНТЕРВ’Ю 84
Viktoriia Khmeliuk
THE CONCEPT AS A CENTRAL LINGUOCOGNITIVE TERM 87

СЕКЦІЯ 2
РОМАНСЬКІ МОВИ

Діана Кульбіда
ДВОМОВНІСТЬ НА АМЕРИКАНСЬКОМУ ТЕЛЕБАЧЕННІ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XX – НА ПОЧАТКУ XXI СТ. 91
Інна Лаухіна
ФРАНЦУЗЬКІ СУБСТАНДАРТНІ МОРФОЛОГІЧНІ МОДЕЛІ УТВОРЕННЯ АВТОРСЬКИХ НЕОЛОГІЗМІВ У РОМАНАХ САН-АНТОНІО 94
Таміла Філіппович 99

КАТАЛОНСЬКА МОВА У СИСТЕМІ ОСВІТИ ІСПАНІЇ

СЕКЦІЯ 3
ПОРІВНЯЛЬНЕ МОВОЗНАВСТВО
В ЛІНГВОКУЛЬТУРНІЙ ОПТИЦІ

Людмила Асаржи
ОСНОВНІ ВІДМІННОСТІ АМЕРИКАНСЬКОЇ ТА БРИТАНСЬКОЇ ВАРІАНТІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ 103

Наталя Гут 106
ЛІНГВІСТИЧНІ ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ НАУКОВОГО ТЕКСТУ

Ігор Ніколіч
СИНОНІМІЯ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ТЕРМІНОЛОГІЇ КІБЕРБЕЗПЕКИ 108

Валерія Пилипчак, Наталія Шляхтун
УКРАЇНСЬКО-АНГЛІЙСЬКІ МОВНІ ПАРАЛЕЛІ. АНГЛІЦИЗМИ. МОЛОДІЖНИЙ СЛЕНГ, ЗАПОЗИЧЕНИЙ ІЗ-ЗА КОРДОНУ 112

Олександр Черевченко
РЕКОНСТРУКЦІЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРЕМИ «МІСТО» У ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ПОЕТИЧНОМУ МОВЛЕННІ ПОЧАТКУ ХХ СТ. 117

СЕКЦІЯ 4
ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВО

Євген Долинський
НЕОЛОГІЗМИ, ЩО ВИНИКЛИ ВНАСЛІДОК ПАНДЕМІЇ COVID-19: ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ АСПЕКТ 120

Дар'я Левицька, Євген Долинський
СПОСОБИ ПЕРЕКЛАДУ НЕОЛОГІЗМІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ, ЩО ВИНИКЛИ ВНАСЛІДОК СВІТОВОЇ ПАНДЕМІЇ COVID-19 УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ 123

Артем Мікаелян
ЛІНГВОСТИЛІСТИЧНЕ ВІДТВОРЕННЯ ІРОНІЇ В ПЕРЕКЛАДАХ 125

Оксана Олійник
АНГЛІЙСЬКА ЛЕКСИКА НА ПОЗНАЧЕННЯ КІБЕРЗЛОЧИНІВ: МОВНИЙ І ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ АСПЕКТИ 128

Наталія Цимбал
ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТІВ 131

Ольга Яловенко
ПРИНЦИП «ПРИХОВАНОГО ПЕРЕКЛАДУ» (FOREIGNIZATION) У ТЕКСТАХ СУЧАСНОГО АНГЛОМОВНОГО ДИСКУРСУ 134

СЕКЦІЯ 5
ВЗАЄМОДІЯ КУЛЬТУР В ЕПОХУ РУЙНАЦІЙ ТА КУЛЬТУРНИХ ПОТРЯСІНЬ, СПРИЧИНЕНИХ ВІЙНОЮ, У ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНІЙ ПРОЄКЦІЇ

Світлана Тіхоненко
ХУДОЖНІЙ СВІТ РОМАНУ МАРКУСА ЗУЗАКА «КРАДІЙКА КНИЖОК» 138

складає 5,6% від усіх індивідуально-авторських одиниць Сан-Антоніо, виявлених у досліджуваних романах.

Таким чином, при аналізі ІАН Сан-Антоніо, утворених за субстандартними морфологічними моделями, виявлено тенденцію, аналогічну до тенденції морфологічного способу творення індивідуально-авторських одиниць стандарту, зокрема: аналітичні моделі представлені значно меншою кількістю прикладів, ніж синтетичні. Суфіксація є найбільш продуктивним способом субстандартного формування ІАН Сан-Антоніо порівняно з іншими типами субстандартної деривації французької мови. Далі в порядку зменшення прикладів ІАН Сан-Антоніо цих моделей утворення слідують апокопа, префіксація, афереза, вербалізація.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Bacquet P. Le vocabulaire anglais. Paris : PUF, 1982. 127 p.
2. Caradec F. Dictionnaire du français argotique et populaire. Paris : Larousse, 2006. 297 p.
3. Cohen M. Histoire d'une langue: le français (des lointaines origines à nos jours). Paris : Editions sociales, 1973. 513 p.
4. Pottier B. Linguistique générale. Théorie et description. Paris : Editions Klincksieck, 1974. 339 p.
5. San-Antonio. Bouge ton pied que je voie la mer. Paris : Editions Fleuve Noir, 1982. 223 p.
6. San-Antonio. Cocottes-minute. Paris : Editions Fleuve Noir, 1990. 288 p.
7. San-Antonio. De A jusqu'à Z ... Paris : Editions Fleuve Noir, 1997. 224 p.
8. San-Antonio. San-Antonio chez les gones. Paris : Editions Fleuve Noir, 1996. 192 p.

Таміла Філіппович,
викладач кафедри теорії та практики іноземних мов,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

КАТАЛОНСЬКА МОВА У СИСТЕМІ ОСВІТИ ІСПАНІЇ

Каталонія завжди чітко усвідомлювала, що каталонська мова є найбільш очевидною ознакою її ідентичності як народу чи національності. Саме з цієї причини каталонська мова використовувалася протягом усієї історії Каталонії, зберігаючи її «живою», принаймні як засіб спілкування.

Згідно з опитуванням, у закладах середньої базової освіти Автономної спільноти Каталонії використання каталонської мови займає 62,1% навчального дня, іспанської − 33,1%, а англійської та інших мов − 4,7% у початковій освіті. В

ESO (середня школа) каталонська мова використовується 60,6% навчального дня, іспанська − 32,9%, а англійська та інші мови − 6,4%. Каталонська мова має більшу присутність у класі як мова спілкування (мова, що використовується для викладання та взаємодії між вчителем та учнями в класі): 70,2% навчального дня в початковій школі та 64,4% в ЗЗСО (ESO). Іспанська мова використовується в класі 22% у початковій школі та 28,2% в ЗЗСО, а англійська та інші мови − 7,5% у початковій школі та 7,4% в ЗЗСО. Більший чи менший рівень використання двох офіційних мов також залежить від соціолінгвістичного середовища школи [5].

Лише три з 2 422 каталонських шкіл, які оприлюднили свій мовний проєкт, включають іспанську мову викладання поряд з каталонською. Ще 11 шкіл оголосили себе тримовними − з каталонською, іспанською та англійською мовами викладання. Решта, 2 406 шкіл, декларують, що каталонська є єдиною мовою викладання. Це один з основних висновків дослідження Асоціації двомовних шкіл щодо мовного режиму в каталонських державних і напівдержавних школах [3].

Дослідження, засноване на мовних проєктах шкіл, які є обов'язковими відповідно до Каталонського закону про освіту (LEC) від 2009 року [2], також показує, що лише 155 шкіл викладають будь-які немовні предмети іспанською мовою. І лише п’ять з них роблять це комплексно з предметів, які можна визначити як базові, основні або з великим навчальним навантаженням, як того вимагає прецедентне право, встановлене Вищим судом правосуддя Каталонії (TSJC).

Закон «Про освіту» передбачає, що кожна школа може вільно змінювати свій мовний режим відповідно до соціолінгвістичного середовища.[2] Але згідно з дослідженням Асоціації двомовних шкіл (AEB), соціальна реальність має дуже незначний вплив на це рішення. У 70,66% шкіл каталонська є єдиною мовою викладання немовних предметів, а в школах з іспаномовною більшістю ця цифра зростає до 74 % у тих самих предметах [1].

За результатами дослідження 1 511 освітніх центрів, які надали

інформацію про рідну мову учнів, іспанська мова (кастильська) є рідною для 51 % учнів, а каталонська − для 37 %. Іспанська є рідною мовою більшості учнів у Барселоні та її передмісті, а також у Таррагоні. Каталонська мова є рідною для більшості учнів у Террес-де-л'Ебре, Лериді, Центральній Каталонії та Жироні. Особливо показовими є цифри для регіону Байш-Льобрегат, де лише 4,55 % учнів зазначають каталонську мову як мову спілкування у сім'ї. З іншого боку, в Террес-де-л'Ебре лише 1,64 % учнів вважають іспанську рідною мовою. Незважаючи на ці дані, 91,95 % шкіл планують здійснювати письмове спілкування з сім'ями та учнями лише каталонською мовою, а 79,02% шкіл планують використовувати лише каталонську мову для усного спілкування, згідно з їхніми мовними проєктами. Цей факт наводить на думку, що ці мовні проєкти дають не педагогічні підстави для занурення виключно в каталонську мову, а ідеологічні. Так, 48,67% пояснюють вибір каталонської як єдиної мови навчання статусом «власної мови» Каталонії. 33,7% досліджених шкіл захищають цей варіант з огляду на винятковість каталонської мови як мови спілкування, як фактор соціальної згуртованості, тоді як 6,86% посилаються на педагогічні причини, а 10,69% – на інші причини.

Асоціації двомовних шкіл (AEB) робить висновок, що Департамент освіти Женералітату Каталонії «не має ані найменшого інтересу до знання рідної мови або мови сім'ї учнів», оскільки на жодному етапі освітнього процесу він офіційно не запитує про це. Звіт також вказує на те, що «мотивом проєктування мовного режиму є фактор ідентичності, а не педагогічний, незважаючи на пишномовні заяви керівників освітніх адміністрацій» [1]. Вони додають, що дослідження «описує ситуацію без оцінки наслідків цієї моделі, яка, безумовно, не є успішною, як показав нещодавній звіт PISA–2022». Згідно з цим звітом, який досліджує математичні, читацькі та природничо-наукові компетенції учнів 4-го року ESO, за десять років каталонські школярі втратили один рік з математики (24 бали), майже два роки з читання (38) і майже один рік з природничих наук (15) [4].

Опираючись на вищезазначені дані, можна зробити висновок, що роль

каталонської мови, як однієї з 4-х державних мов Іспанії, є вагомою в освітній системі цієї країни, оскільки згідно Конституції Іспанії, мовне багатство Іспанії – це її культурне надбання, яке завжди було і буде знаходитись під особливою увагою і захистом іспанської держави. Але, аналізуючи сьогоднішній стан справ, стає очевидним, що мовну ситуацію цього регіону використовують як один із інструментів для сепаратистських рухів в Іспанії та в економічних і політичних цілях.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. URL: https://www.aebcatalunya.org/es/documentacion/documentos-aeb (дата звернення: 01.04.2024).
2. URL: https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-13038 (дата звернення: 01.04.2024).
3. URL: https://www.elindependiente.com/espana/cataluna/2023/12/14/solo-tres-centros-en-cataluna-tienen-el-castellano-como-lengua-vehicular/ (дата звернення: 01.04.2024).
4. URL: https://www.eltriangle.eu/es/2023/12/05/cataluna-se-hunde-en-el-informe-pisa-2022/ (дата звернення: 01.04.2024).
5. URL: https://www.lavanguardia.com/vida/20220321/8140608/catalan-emplea-mas-aula-castellano-33.html (дата звернення: 01.04.2024).